

INVITATIE la PELERINAJ

(SFANTA LUMINA de PASTI la Ierusalim)

Acest articol ne-a fost trimis de o doamna din tara care a fost anul acesta, de Pasti, la Ierusalim si care depune marturie pentru lumina sfanta care coboara din cer peste Sf. Mormant al Mantuitorului, numai la Sfintele Pasti ale Ortodocsilor.

"Zece masuri de frumuseti i-au fost daruite lumii, noua le-a luat Ierusalimul..." spune "Talmudul din Babilon: Tratatul Kiddusin". Ierusalim, ORASUL SFANT, situat in inima muntilor Iudeii, la o cumpana de ape, intre campii fertile si desert, capitala a primelor trei religii ale lumii, una din cele mai vechi asezari de pe pamant cu locuire neintrerupta (dateaza de peste 4500 ani, dupa cum afirma arheologii), un paradis al imaginilor nepereche, cetate intre cetatile lumii, careia, luandu-i, cum spune stravechiul text, noua masuri din frumuseti, i-a lasat-o pe a zecea, cu putinta de a-i contempla, prin milenii, nestirbite de asprimea vremurilor si a pacatelor oamenilor, toate celelalte noua masuri...Ierusalimul sta in centrul vietii nationale si spirituale a poporului evreu din anul 1003 iH, cand regele psalmist David si-a stabilit aici capitala regatului sau. Intaie asezare a dinastiei davidiene timp de 400 de ani, pana la cucerirea regatului de catre babilonieni, redevinut capitala a poporului evreu dupa intoarcerea din exil (539 iH) pentru urmatoarele cinci secole si jumătate, Ierusalimul isi va recapata acest rang in 1948, o data cu infiintarea statului Israel^[1]. Ierusalim, in limba ebraica, inseamna "Orasul Pacii", iar arabii il numesc "El Quds" care inseamna sfant.

Arabii au construit o mare moschee (numita de musulmani moscheea Kubbet Es Sakhra sau Domul Stancii) pe locul vestitului TEMPLU iudaic al Ierusalimului (distrus de imparatul Titus in anul 70 d.H.), moschee la care difuzoarele ce impanzesc cartierul arab al Ierusalimului cheama la rugaciune zilnic, la orele 4:30 a.m. pe toti arabii: la acea ora foarte matinala, intre noapte si zi, arabii se indreapta ca niste furnici harnice catre moscheea lor cu uriasa ei cupola poleita in aur, ce sare in ochi in orice fotografie panoramica a Ierusalimului. Tot poleite in aur sunt cupolele Bisericii rusilor albi "Maria Magdalena" din Getsimani.

Pentru noi, romanii, locul cel mai sfant din Ierusalim este Catedrala Sfantului Mormant (ale carei cupole imense cenusii le putem distinge usor in centrul cetatii Ierusalimului), construita inca din secolul al IV-lea de Sfintii imparati Constantin si Elena: clopotele Sfantului Mormant, unice in lume prin glasul lor de neconfundat ce-ti vibreaza de emotie sufletul pacatos pana in adancuri, cheama si ele de cateva ori pe zi pe crestini la slujbele ortodox-crestine, trezind intregul Ierusalim din aparenta sa liniste si pace. In fiecare noapte STRAJERII SFANTULUI MORMANT, calugari greci ortodoci ce pastreaza la Ierusalim ritualul Bisericii Primare de doua milenii, oficiaza la miezul noptii Sfanta Liturghie cu usile inchise, Liturghie la care poti sa participi si tu daca patrunzi in Sfantul Mormant (si ramai inauntru) inainte de orele 21 cand i se inchid portile. In anumite zile portile Sfantului mormant sunt deschise tuturor si la miezul noptii. Maicutele romance si grecoace se intereseaza zilnic cand este deschis la miezul noptii Sfantul Mormant, pentru a participa si ele la Sfanta Liturghie de la Miezul Noptii puna dimineata la orele 4 a.m.

Catedrala Sfantului Mormant, care contine la un loc: Biserica Invierii (cu piatra numita "Buricul Pamantului"), Sfantul Altar al Golgotei, Piatra Ungerii, Mormantul propriu-zis al Domnului nostru Iisus Hristos, si alte altare sfinte (ca de exemplu cel al Sfintei imparatese ELENA, pe locul unde ea, cu ajutor de sus, a descoperit Sfanta Cruce) este cel mai sfant loc de pe pamant: locul unde Mantuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu adevarat si Om adevarat, Mesia asteptat inca si azi de evreii orbi, s-a jertfit din iubire nemasurata pentru mantuirea intregului neam omenesc, cazut in pacat o data cu pacatul originar al lui Adam: nu intamplator Crucea Golgotei (GOLGOTA se traduce prin "Dealul Capatanei") se afla situata chiar deasupra craniului lui Adam, iar sangele sfant al Mantuitorului a spalat efectiv craniul protoparintelui nostru ADAM. La Sfantul Mormant vin cu dor si dragoste de secole pelerinii crestini, caci aici este unicul loc din lume unde poti simti si te poti incarca cu energiile dumnezeiesti necreate.

Imediat in afara vechilor ziduri igrasioase ale Ierusalimului vezi insirate mormintele evreilor, arabilor si crestiniilor, care asteapta rabdatori sub pietrele dogorite de soare Parusia, a Doua Venire a Mantuitorului care va judeca viii si mortii. Cetatea Ierusalimului are mai multe porti pe care poti intra in ea: o singura poarta, Poarta de Aur, a fost zidita in caramida pentru ca pe ea a intrat triumfator Mantuitorul la Florii in Ierusalim si tot pe ea va intra Mantuitorul la Judecarea Lumii.

Mi-am dorit sa fiu o data in vata de Sf. Pasti la Sf. Mormant, si Bunul Dumnezeu mi-a ajutat anul acesta 2003. Procesionile crestin-ortodoxe incep pe Muntele Maslinilor (locul sfant pe care se odihnea noaptea Mantuitorului) incepand cu vinerea de dinaintea Sambetei lui Lazar: in acea vineri se slujeste Sfanta Liturghie in curtea "Piciorusului", locul de unde Mantuitorul s-a Inaltat la ceruri, se merge in procesiune la Manastirea Sfanta Pelaghia de peste drum (mama preotului grec Ieronim de aici a murit ca o martira, ucisa fiind de niste mascati care au daramat cu buldozerele Biserica mare a aceste manastiri cu cativa ani in urma), se intorc la Piciorus unde slujesc si in interior (transformat de arabi in moschee) iar apoi se merge in procesiune la Mica Galilee (locul unde S-a aratat

Mantuitorul prin usile incuiate apostolilor) unde cu totii primim binecuvantarea patriarhului grec al Ierusalimului , PF Irineu.

In sambata lui Lazar , dupa savarsirea Sfintei Liturghii la Biserica Martei si Mariei din Betania, se pleaca in procesiune la Mormantul lui Lazar. In dupa-amiaza Sambetei lui Lazar are loc si procesiunea de la Betfaghe, locul unde Mantuitorul s-a suit pe magarus si a plecat ca un Imparat ce este catre Ierusalim, unde a intrat pe Poarta de Aur aclamat de multimele ce purtau in maini crengi de finic. Procesiunile crestine-ortodoxe sunt de o frumusetate nedescris: sunt deschise de turci imbracati in costume de epoca ce bat din bastoanele lor ca sa faca ordine, urmeaza barbati sau seminaristii purtatori de sfintele steaguri, calugarii si calugaritele pe doua coloane, de o parte si de alta a soselei, cantaretii, diaconii, preotii, episcopii, iar apoi, ultimul, patriarhul grec al Ierusalimului. Circulatia este intrerupta in timpul acestor procesiuni, iar vigilantii politisti evrei vegheaza la buna desfasurare a lor. In fiecare noapte de sambata spre Duminica, Sfantul Mormant este deschis celor ce vor sa participe la mereu fascinanta Sfanta Liturghie de la Miezul noptii pana la orele 4 dimineata, Liturghie care iti risipeste oboseala si iti da o odihna sufleteasca si fizica inmiata fata de somnul de noapte din patul tau. Ne-am impartasit si noi, pelerinii, cu Sfintele Taine , in fata Sfantului Mormant, pe la orele 4 dimineata, la sfarsitul Liturghiei de la Miezul noptii, cu care a inceput Duminica Floriilor.

Urmeaza Sfanta Liturghie slujita de Patriarhul Ierusalimului dimineata pe la orele 9, in Duminica Floriilor, cand soborul si credinciosii inconjoara Sfantul Mormant cantand "OSANA !", cu ramuri de finic in maini. Deja traiesti clipe de mare incarcatura spirituala, de nedescris: efectul lor este ca-ti vine sa-ti imbratisezi toti semenii de langa tine, si sa le spui "FRATILOR" (cu lacrimi in ochi) si celor ce te urasc.

In seara Duminicii Floriilor incep Deniile la Sfantul Mormant: patriarhul Ierusalimului, imbracat in haine negre, slujeste prima denie in Biserica Invierii care rasuna de minunatele cantari ortodoxe: "Iata Mirele" si "Camara Ta Mantuitorule": patriarhul insusi indeamna (si dirijeaza) pe pelerinii prezenti sa cante in cor. La sfarsitul primei denii, patriarhul Ierusalimului multumeste in greceste pelerinilor prezenti, caci, daca nu ar fi venit ei, ar fi trebuit sa slujeasca intr-o Biserica goala. In fiecare seara din Saptamana Patimilor deniile rasuna dulce si miscator in Catedrala Sfantului Mormant, amintind de Patimile Mantuitorului.

La inceputul Saptamanii Mari se deschide granita cu Iordania pentru cateva ore si se merge cu autocarele la Sfantul rau al Iordanului (singurul rau al Tarii Sfinte, numit de arabi El-Ghor), chiar in locul unde a fost botezat Mantuitorul de catre Sfantul Ioan Botezatorul (drept in fata Ierihonului). Pentru crestini, Iordanul este o apa sfanta, fiindca aici s-a botezat Mantuitorul nostru. Patriarhul coboara la raul Iordan si face ceremonialul sfintirii apelor lui, desi, apa Iordanului este sfanta: cu toate ca pare tulbure, poti bea oricand ca din aghiazma din ea, fara nici un pericol . Pe malul celalalt al Iordanului, episcopul grec Benedict al Iordaniei , insotit de doi preoti, se intreceau pe ei in cantari grecesti, dand replici episcopilor si cantaretilor de pe malul unde ne aflam noi. Un episcop ce tine locul Patriarhului Ierusalimului, introduce in Iordan crucea impodobita cu busuioc proaspat, sfinteste apa si stropeste pe inchintori cu ea. Ceva mai la vale, pelerini temerari se dezbraca pana la camasa, care-I noua si lunga, si astfel se arunca in Iordan, afundandu-se de trei ori, in numele Tatalui, al Fiului si al Sfantului Duh. Apoi ies afara, isi scot camasile ude, le pun pe cele obisnuite si se imbraca in graba. Camasa cea uda va fi uscata si pastrata cu grija, caci cu ea se va inmormanta evlaviosul inchinator, reintors in patria sa, dupa vizitarea Tarii Sfinte. Dupa slujba de pe malul Iordanului se savarseste Sfanta Liturghie, intr-un cort anume alcatuit. Dupa sfintirea apei, intr-un cazan asezat sub o copertina, multimea de inchinatori isi umple sticlutele cu apa din Iordan, pe care o pastreaza apoi cu multa veneratie. In timpul Sfintei Liturghii si in mijlocul frumoaselor cantari grecesti ce pluteau deasupra apei Iordanului, s-a dat drumul spre cer unui porumbel alb.

In Miercurea Mare se slujeste Sfantul Maslu (de catre soborul episcopilor) atat la Sfantul Mormant, cat si la capela patriarhala a Sfantilor Imparati Constantin si Elena (de asemenea, si la Biserica Romana din Ierusalim, situata in cartierul MEA SHARIM al evreilor supraortodoci numiti de romani si "perciunati"). Se fac in Miercurea Mare, la Sfantul Maslu, niste dezlegari si rugaciuni puternice, ce te vindeca pe loc de toate suferintele trupesti si sufletesti: la sfarsit, patriarhul Ierusalimului unge in mai multe locuri de pe fata si de pe maini cu Sfantul Mir, foarte constiincios, pe fiecare pelerin in parte.

Urmeaza Joia Mare, a Spalarii Picirelor, cand se slujeste pe o scena ridicata special in curtea Sfantului Mormant: doisprezece episcopi (ce-si iau fiecare cate un nume de apostol) stau pe niste perne iar bunul patriarh, ingenuncheat, asemenea Mantuitorului, le spala si le saruta cate un picior. In Vinerea Mare se face DRUMUL CRUCII, de la PRETORIU catre Golgota: Patriarhul Ierusalimului (sau unul dintre episcopi) poarta Crucea in procesiune. La Denia din Vinerea Mare, se impodobeste Sfantul Epitaf asezat pe altarul GOLGOTEI cu numeroase petale de flori , si in timpul slujbei, 4 episcopi Il apuca de colturi, coboara scarile Golgotei si il aseaza in cantari minunate pe Piatra Ungerii. Urmeaza apoi Prohodul cantat la Sfantul Mormant pana la 1-2 noaptea.

De secole se obisnuia ca pelerinii veniti de Sfintele Pasti la Ierusalim, sa-si ocupe inca de vineri seara un loc langa Sfantul Mormant, pentru a vedea in Sambata Mare, la pranz, SFANTA LUMINA necreata coborand in Catedrala Sfântului Mormant. Evreii au evacuat complet anul acesta Biserica Sfântului Mormant in noaptea de vineri spre sambata de dinaintea SFINTEI LUMINI, lucru nemai auzit pana acum. Sambata, la orele 14:30, la coborarea Sfintei Lumina, urmau sa participe numai 200 de invitati speciali. Am fortat usa si noi, cei multi si am intrat (fara invitatii). Ceremoniile incep la ora 10:45 a.m. (tinerii arabi crestini danseaza si striga tare ca sa cheme Sfanta Lumina) si culmineaza cu procesiunea principala de la ora 12:30, care este condusa de grecii ortodocsi. Multi se dau drept sfinti cand povestesc cum au vazut ei Sfanta Lumina : eu am vazut Sfanta Lumina mai ales in bucuria de nedescris a celor de fata, care au simtit cu totii prezenta dumnezeiasca in catedrala Sfântului Mormant : rusii de langa mine topaiu de bucurie, strigand: "zveta" (Lumina !). Timp de 10 minute, si chiar mai mult, aceasta lumina este imateriala si nu te arde (calugarii o trec prin barba). Ea coboara pe lespedeza Sfântului Mormant care este in prealabil sigilat cu ceara astfel: patriarhul grec dezbraca vesmintele stralucitoare ramanand doar cu stiharul, braul si manecutele, dupa care sunt rupte pecetile de pe usa Sfântului Mormant. Mergand inaintea, Parintele Patriarh ingenucheaza in fata lespedei de piatra si se roaga pentru a primi LUMINA de Sus. In Biserica se face o liniste de mormant iar toti credinciosii prezenti ridica mainile cu cele 33 de lumanari pentru a fi aprinse de Lumina care vine de Sus (intr-un an Sfanta Lumina a aprins de Sus lumanarile Maicii Filoftea, ghida de la Manastirea Pasarea, drept raspuns la indoelile sale launtrice anterioare). Numai dupa cateva minute de rugaciune Lumina vine de Sus si se revarsa peste cupola Sfântului Mormant si minunea se savarseste. Peste lespedeza Mormantului coboara o raza subtire de foc si aprinde vata presarata pe el, lumanarile si candelule. Fara sa arda, vata aprinsa este adunata cu mainile de Parintele Patriarh, care o aseaza in doua cupe de aur perforate. Apoi le inmaneaza diaconilor ortodocsi la orificiile Capelei Ingerului spre a fi duse repede la Altarul Invierii si la paraclisul patriarhal. Dupa aceea Patriarhul iese in fata Sfântului Mormant , purtand faclii aprinse din focul ceresc si striga:”Veniti de luati Lumina!”. Multimile fremata, clopotele incep sa sune. Prin toate ferestrele si mai ales prin orificiul rotund din tavanul catedralei patrunde vizibil Sfanta Lumina, mai intens ca de obicei, Lumina care poate fi immortalizata si prin camera video. Independent de privesc la lumina unica in lume pe care o vezi cu ochii tai, cei ce iubesc si cred in Sfantul Mormant (in condica lui sunt consemnate vindecările miraculoase ce se fac pana in zilele noastre) isi deschid fiinta ca florile la lumina soarelui si se incarca spiritual si fizic de Energiile Dumnezeiesti Necreate simtite permanent de peste doua milenii de absolut toti in preajma Sfântului Mormant, si mai ales in Sambata Sfintei Lumini. Aceste ceremonii ortodoxe grecesti se repeta anual de 2000 de ani la fel. Greci, ciprioti, rusi, romani, americani, pelerinii de pretutindenii vin anual la Ierusalim sa vada Sfanta Lumina de Pasti. Si, intr-adevar, la Mormantul Domnului coboara in mod suprafiresc Lumina cea Necreata si Sfanta, an de an. Si desi este atat de straveche, ceremonia aceasta este unica pentru fiecare an.

In noaptea de Inviere la Sfantul Mormant incep la miezul noptii cantarile in toate limbile : Hristos Anesti ! Alitos Anesti ! (greceste) ; Hristos Voscrese! Dvoisie Voscrese! (rusa) ; Hristos a Inviat ! Adevarat a Inviat ! si de asemenea in araba, caci in Tara Sfanta sunt multi arabi crestini. La A Doua Inviere, Duminica la pranz, se impart crestiniilor bucati din sigiliul de ceara al Sfântului Mormant (din ziua precedenta) , se citesc Evangheliile in mai multe limbi, din diverse colturi ale Bisericii Invierii (inclusiv Evanghelia in limba romana), crestiniilor ortodocsi participa fericiti cu o singura lumanare alba in mana, pe care este pictata Invierea. La sfarsitul slujbei de la A Doua Inviere, patriarhul grec al Ierusalimului se aseaza pe un fotoliu in mijlocul credinciosilor, imediat langa el se aseaza pe scaune, in sir, mai multi episcopi greci, iar fiecare credincios primeste , in limba sa natala, salutarea pascala din partea patriarhului si a fiecarui episcop in parte. Acesti inalti prelati greci sunt fericiti ca pot pronunta corect in romaneste :”Hristos a Inviat !” . Aceasta se datoreaza si tinerelor calugarite romane care lucreaza pentru patriarhia greceasca a Ierusalimului, vorbesc si canta in greceste. Binecuvantarile si mir-ungerile de care au parte cei prezenti la ceremoniile de Sfintele Pasti la Ierusalim au o forta extraordinala.

Vizita la Locurile Sfinte duce la intalnirea personala cu Iisus si tocmai aceasta este voia Domnului. Crestinii sunt atrasi ca de un urias magnet spiritual de Sfantul Mormant, datator de viata, al Domnului si Mantuitorului nostru Iisus Hristos de la Ierusalim, unde doresc sa mearga, sa cada in genunchi, sa se inchine si sa se roage, ca sa primeasca noi puteri sufletesti de la Cel ce a zis: “Eu sunt invierea si viata” (Ioan XI, 25) Anual preoti, calugari si calugarite din Romania si un grup de romani de la Cleveland (Ohio), parohia Bunei Vestiri, condusi de D-I Gh. Cornea, vin de Sfintele Pasti la Asezamantul Romanesc de la Ierusalim, unde sunt primiti cu dragoste crestineasca de bunul Parinte Superior, Arhim. Ieronim Cretu si unde sunt si cazati: bunul parinte David Pristavu ii duce zilnic in pelerinaje (cu autocarul sau cu microbuzele) la toate locurile sfinte din Tara Sfanta, inclusiv la Manastirea Sfanta Ecaterina din Sinai (Egipt). Biserica Romana din Ierusalim este un asezamant consacrat de bunatate si Ortodoxie romaneasca din Tara Sfanta, unde ne simtim mereu ca ACASA. Pe 31 aprilie si 1 mai 2003 s-a intamplat iar un lucru nemaipomenit: aeroportul BEN GURION de la Tel Aviv a fost inchis complet (datorita grevei salariatilor) si nici unul din pelerinii veniti din toate colturile lumii nu au putut zbura

catre tarile lor. Cu ajutorul D-lui Florin Bordea de la reprezentata TAROM de la Tel Aviv, am putut sa ne imbarcam catre tara pe 2 mai 2003.

Cu multumiri Bunului Dumnezeu pentru toata milostivirea Sa catre mine, pacatoasa.
Dr. Martha Banulescu, Bucuresti, 3 mai 2003

[1] Comelia Maria Savu: "IERUSALIM, un mozaic de civilizatii", Curierul National, 7 iunie 1998, publicat la lansarea albumului "Ierusalim" de Doina Vasiliu la editura Hasafer